

PROFETEN JONAS' BOG kapitel 4

Bibelstudie på sommerlejren 18. juli 2024 (LGJ)

¹ Da blev Jonas meget forbitret og vred. ² Han bad til Herren:

«Ak, Herre, var det ikke det, jeg sagde, da jeg endnu var i mit land! Det var jo derfor, jeg ville flygte til Tarshish. Jeg vidste jo, at du er en nådig og barmhjertig Gud, sen til vrede og rig på troskab, og at du fortryder ulykken. ³ Herre, tag nu mit liv, for jeg vil hellere dø end leve.»

⁴ **Herren sagde:** *«Har du ret til at være vred?»*

⁵ Så gik Jonas ud af byen og slog sig ned øst for den. Han lavede sig en hytte og satte sig dér i skyggen for at se, hvad der skete med byen.

⁶ **Gud Herren befalede** så en olieplante at skyde op over Jonas, så den kunne skygge for hans hoved og befri ham for hans mismod, og Jonas glædede sig meget over olieplanten. ⁷ Men da det blev lyst næste morgen, **befalede Gud en orm at gnave i olieplanten, så den visnede.** ⁸ Og da solen stod op, **befalede Gud en gloende østenvind at komme**, og solen stak Jonas i hovedet, så han var ved at besvime. Han bad om at måtte dø og sagde: *«Jeg vil hellere dø end leve.»*

⁹ **Da sagde Gud til Jonas:** *«Har du ret til at være vred over olieplanten?»* Han svarede: *«Jeg har ret til at være dødeligt vred.»*

¹⁰ **Da sagde Herren:** *«Du har ondt af olieplanten, som du ikke har haft noget arbejde med at få til at gro, men som blev til i løbet af en nat og gik ud i løbet af en nat. ¹¹ Skulle jeg så ikke have ondt af den store by Nineve, hvor der er mere end hundrede og tyve tusind mennesker, som ikke kan kende forskel på højre og venstre, foruden en mængde dyr?»*

Noter til kapitlet

Kapitel 4 ¹ Da blev Jonas meget forbitret og vred. ² Han bad til Herren: <i>«Ak, Herre, var det ikke det, jeg sagde, da jeg endnu var i mit land! Det var jo derfor, jeg ville flygte til Tarshish. Jeg vidste jo, at <u>du er en nådig og barmhjertig Gud, sen til vrede og rig på troskab, og at du fortryder ulykken.</u></i> ³	¹ Da blev Jonas meget forbitret og vred. Hvorfor forbitret og vred? <ul style="list-style-type: none">• Han havde talt om en dom, som udeblev. Var han en løgner? Hvad blev der af hans autoritet?• Var han oprørt over Herrens barmhjertighed mod de uomskårne hedninger? Stred det ikke mod Guds hellighed og retfærdighed. Hvad fordel havde Israel af sin udvælgelse, når disse ugudelige hedninger kunne blive frelst? Jonas ligner farisæerne, som blev vrede på Jesus. <ul style="list-style-type: none">• Havde de ikke retten på deres side? Loven siger jo: Voldsmanden og synderen skal dømmes! Ja.• Men har loven ikke et formål?
--	---

<p><i>Herre, tag nu mit liv, for jeg vil hellere dø end leve.»</i></p>	<p>Farisæerne forstod det ikke</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ville retfærdiggøres ved loven. Mente også, at andre måtte overholde loven for at blive frelst. – Forstår ikke lovens hensigt. <p>Hvad er lovens hensigt? Hvad er Guds vredes hensigt?</p> <ul style="list-style-type: none"> • ⁶ For hans vrede varer et øjeblik, hans nåde hele livet; om aftenen slår gråden sig ned, om morgenen er der jubel. (Ps. 30:6 D92) • ⁷ Et kort øjeblik forlod jeg dig, men i stor barmhjertighed tager jeg dig tilbage. ⁸ I overstrømmende vrede skjulte jeg et øjeblik ansigtet for dig, men i evig troskab viser jeg dig barmhjertighed, siger Herren, der løskøber dig. (Isa. 54:7-8 D92) <p>Ligesom Herren havde ført profeten fra ulydighed til lydighed, sådan arbejder han nu også på at bringe ham fra forargelse til forståelse. Men vil det lykkes?</p> <p>Forbitrelse og vrede hos os?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Forbitrelse og vrede – over andres måde at være på. 2) Græmmelse. Når det ikke går, som vi synes, at vi har fortjent det. 3) Eller bitter på grund af noget hos os selv. Jeg har ikke grund til glæde, men kun grund til mismod. Gud kan ikke tilgive en synder som mig. <p>”Herre, tag nu mit liv, for jeg vil hellere dø end leve.”</p> <p>Hvem har sagt sådan tidligere?</p> <p>Job sagde sådan ... Job 3,11-12 og 10,18-20. Men han så også evangeliet og sagde: Job 19,25-27</p> <p>Elias sagde sådan: 1 Kongebog 19,4-8. Men Gud rørte ved ham og gav ham nyt mod.</p> <p>Asaf havde også sagt sådan: Salme 73. Men han fik nyt mod i Herrens helligdom. Sl 73,1-5 og 21-22 og 23-26.</p>
<p>⁴ Herren sagde: «Har du ret til at være vred?»</p> <p>⁵ Så gik Jonas ud af byen og slog sig ned øst for den. Han lavede sig en hytte og satte sig dér i skyggen for at se, hvad der skete med byen.</p>	<p>Hvordan tager Herren Jonas’ og vores bitterhed under behandling? Hvad gør han?</p> <p>Først med et forsigtigt spørgsmål: ⁴ Herren sagde: «Har du ret til at være vred?»</p> <p>Til overvejelse hos Jonas og hos os. Vi kan være forbitrede og vrede. Og vi mener, at vi har ret til det.</p> <p>Jonas svarer ikke, men sætter sig uden for byen.</p> <p>Hvad laver han?</p>
<p>⁶ Gud Herren befalede så en olieplante at skyde op over Jonas, så den kunne skygge for hans hoved og befri ham for hans mismod,</p>	<p>Se, hvor nådig og barmhjertig Gud. Og understreges med dobbelt-ordet: ”Gud Herren”. Det er dobbelt-navnet, når Gud den almægtige træder mennesket nær. Så er han HERREN, frelseren, den nådige, som forbarmer sig. Den almægtige, som er din Far.</p>

<p>og Jonas glædede sig meget over olieplanten.</p> <p>⁷ Men da det blev lyst næste morgen, befalede Gud en orm at gnave i olieplanten, så den visnede. ⁸ Og da solen stod op, befalede Gud en gloende østenvind at komme, og solen stak Jonas i hovedet, så han var ved at besvime. Han bad om at måtte dø og sagde: «Jeg vil hellere dø end leve.»</p>	<p>Formålet: At befri ham for hans mismod og give ham FÆLLESSKAB med Herren. Ikke selv-glæde. Men glæde i HERREN.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gud giver Jonas glæde: Et kikajon-træ. • Og nu tager Gud glæden fra ham. - Sådan gør Gud også med Adam. I dit ansigt sved ... indtil du vender tilbage til jorden. Af jord er du kommet, til jord skal du blive ... <p>Gud befaler nu igen over naturen med henblik på at hjælpe Jonas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Befalede en orm at gnave. • Befalede en gloende østenvind at komme. <p>Her er det 3. og 4. natur-under i Jonas-bogen. (Det første var stormen, det andet var fisken).</p> <p>Jonas ønsker at dø!</p> <p>Hvad havde Jonas nu lært? Ingenting.</p> <p>Naturen kan ikke lære os det, hvis ikke Gud også taler evangeliet. For i naturen ender det med død. Derfor siger Jonas: "Jeg vil hellere dø end leve".</p> <p>Jonas afsløres. Vi afsløres. Det kan naturen hjælpe med til. Men det er ikke nok. Derfor må vi lytte til Evangeliet, som Gud har givet til sit folk, til sin kirke, til sin menighed. Den hellige Skrift i den kristne kirke!</p> <p>Eksempler: Adam og Eva, 1 Mosebog 3 og Job. Jobs Bog 1-2.</p> <p>Gud giver glæde og tager glæden fra dem.</p> <p>Ved Guds løfte får de tro og håb.</p>
<p>⁹ Da sagde Gud til Jonas: «Har du ret til at være vred over olieplanten?»</p> <p>Han svarede: «Jeg har ret til at være dødeligt vred.»</p>	<p>Et blidt spørgsmål: "Har du ret til ...?"</p> <p>Mon Herren nu bliver vred på Jonas? Og på mig? Og på dig?</p> <p>Nej, Herren er sen til vrede! Rig på trofasthed.</p> <p>Gud møder Jonas med samme spørgsmål i en varieret udgave: "Har du ret til at være vred over olieplanten?"</p> <p>Se, hvordan Jonas' første vrede har ændret sig fra at være en vrede over noget stort til at være en vrede over noget småt.</p> <p>Sådan er det med vrede hos os.</p> <p>Tænk på problemet med hurtige svar, diskussion i ægteskabet, vrede overfor mor og far. En fars vrede over sine børn. Hurtige e-mails.</p> <p>"Jeg har ret til at være vred. Ikke kun vred, men dødeligt vred."</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ef 6,1-4: Fædre, der gør børn vrede • 1 Tim 2,8: Vrede mænd. <p>"Dødeligt vred": Det er mere sandt, end Jonas selv er klar over.</p> <p>Matt 5,22-24</p> <p>Jakobs brev 1,18-20.</p> <p>Vi kan jo stille spørgsmålet: Hvem har givet mig retten til at være vred? Har jeg den fra mig selv? Eller fra Gud?</p>

<p>¹⁰ Da sagde Herren:</p> <p><i>«Du har ondt af olieplanten, som du ikke har haft noget arbejde med at få til at gro, men som blev til i løbet af en nat og gik ud i løbet af en nat. ¹¹ Skulle jeg så ikke have ondt af den store by Nineve, hvor der er mere end hundrede og tyve tusind mennesker, som ikke kan kende forskel på højre og venstre, foruden en mængde dyr?»</i></p>	<p>Og nu træder Herren helt nær som vores frelser</p> <p>Se Luk 2,10 og 2 Mos 6,3.</p> <p>Herren går ned i detaljen. Forklarer Jonas, hvordan det var med planten. Og han taler til Jonas om Jonas' følelse for planten. - Ingen kritik af Jonas. Kun konstatering.</p> <p>Når du kan have ondt af en olieplante, skulle din Gud og Herre så ikke have ondt af en by med 120.000 indbyggere. Mennesker. <i>"Mennesker jeg har skabt."</i></p> <p>Var det ikke, hvad Jonas havde bekendt overfor søfolkene, nemlig at Gud var Himelens Gud, som har skabt havet og det tørre land? Se Jonas 1,9. Og han er dermed også alle menneskers skaber.</p> <p>Se Esajas 57,16-18</p> <p>Herrens gengæld er TRØST.</p> <p>Sådan kommer Herren til os, når vi læser evangelierne om Jesus.</p> <p>Sådan er Herren. Sådan er JESUS KRISTUS.</p> <p>Og et spørgsmål.</p> <p><i>Lukas 15: ³² Men nu burde vi feste og være glade, for din bror her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er blevet fundet.»</i></p>
<p>PROFET-BOGEN AFVENTER SVAR FRA GUDS FOLK</p>	<p>Vi står – som Jonas - tilbage med en Herre, som har fortrudt ulykken – og ladet ulykke ramme sin egen Søn i vort sted.</p>